

skal uddannes hvert Aar. Det er ikke sandsynligt, at det vilde blive Tilfældet, men det vil dog være rigtigst at tage Hensyn til, at vi har disse Bestemmelser i Hærloven. Det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) ønskede at faa Sagen drøftet i et Udvalg, og derved er der ingen Vanskeligheder. Det vilde vel være underligt, om et Lovforslag af denne Karakter kunde behandles paa anden Maade. Det ærede Medlem ønskede der Oplysning om, hvorledes det her foreliggende Spørgsmaal havde udviklet sig i vore Nabolande. Det skal jeg gerne skaffe Oplysning om for Udvalget, idet saadanne Oplysninger naturligvis foreligger for Ministeriet. For Englands Vedkommende er Sagen klar, idet der der findes en Loy med det samme Grundprincip, som her er fulgt. I Sverige og Norge har der dels været og dels er der Lovforslag af tilsvarende Karakter under Behandling. Der har været Vanskeligheder ved at komme frem ad denne Vej med Hensyn til Enkelthederne, men Sagen er ingenlunde opgivet. Ærede Medlemmer vil have set, at der i Dag er Meddelelse om, at den norske Regering har fremsat et Lovforslag, bygget paa samme Princip som det her foreliggende Lovforslag.

Jeg skal dernæst gøre nogle Bemærkninger til det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff). Det ærede Medlems Holdning undrede mig noget. Dette Spørgsmaal har som andre Spørgsmaal været forelagt og drøftet indenfor det samlede Ministerium, og efter Forhandlingerne der maatte vi gaa ud fra, at der selvfølgelig kunde være Tvivl og Usikkerhed og Diskussion og maaske ogsaa Uenighed om adskillige Enkeltheder, men at man fra alle Sider var enig om at fremme Sagen i Princippet. Men jeg kan nu ikke se rettere, end at det ærede Medlems Udtalelser ikke gav Tilslutning til Sagen i Princippet, men tværtimod var en meget stærk Afvisning deraf. Det eneste, det ærede Medlem mente at kunne gaa med til, var, at værnepligtige, hvem en religiøs Overbevisning forhindrer i at bære Vaaben, anvendes til anden Tjeneste indenfor Militæretaten. Men dertil behøves ikke dette Lovforslag. Allerede i den Tid, da der var konservativt Styre herhjemme, har man løst dette Spørgsmaal ad administrativ Vej. Hvad der kræves Lovbemyndigelse til, og hvad der er fornødent for ikke at komme i betydelige Vanskeligheder, som jeg tror, de forskellige Partier ikke vil tage Ansvaret for, er at have Adgang til at fjerne en Del af de værne-

pligtige fra enhver Art af Militærtjeneste, nemlig de værnepligtige, for hvem Aftjeningen af Værnepligten under den sædvanlige Form er uforenelig med deres Samvittighed. Og i saa Henseende mener jeg rigtignok, at der ikke kan drages et Skel mellem dem, for hvem det er religiøse Grunde, og dem, for hvem det er andre Overbevisningsgrunde, der bevirker deres Standpunkt. Efter Grundloven — den Grundlov, som ærede Medlemmer har paaberaabt sig — er de forskellige Arter af Overbevisning ligestillede. Der kan i den Henseende ikke gøres nogen Forskel mellem en Overbevisning, bygget paa almindelige Samvittighedsgrunde, og en Overbevisning, der bygges paa religiøse Samvittighedsgrunde.

Det ærede Medlem fremhævede dernæst først og fremmest, at en Bestemmelse af den Karakter, som her er foreslaaet, skulde være i Strid med de samme Grundlovsparagraffer, som det ærede Medlem fra Assens nævnedes. Det ærede Medlem fra Assens havde sine Betæneligheder med Hensyn til disse to Grundlovsparagraffer, men jeg forstod det ærede Medlem fra Assens saaledes, at han overvandt disse Betæneligheder. (*Klaus Berntsen*: Det er ikke Tilfældet endnu!). Det er ikke Tilfældet endnu, siger det ærede Medlem, men saa haaber jeg, at vi ved nærmere Forhandling om det vil være i Stand til at overvinde det ærede Medlems Betæneligheder. Maaske kan det ske allerede under Forhandlingen her i Dag, men maaske hører der nærmere Udvalgsdrøftelse til. Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds synes derimod paa Forhaand at stille sig paa det Standpunkt, at hans Betæneligheder i den Henseende overhovedet ikke kan overvindes. Han var overbevist om, at Lovforslaget her var i Strid med Grundlovens Bestemmelser, og han udtalte sig paa sit Partis Vegne. Jeg maa tilstaa, at jeg aldeles ikke forstaar dette. Det ærede Medlem sagde, at man kunde ikke sætte sig ud over den Bestemmelse i Grundloven, at enhver vaabenfør Mand med sin Person skal bidrage til Fædrelandets Forsvar; den Bestemmelse var efter det ærede Medlems Mening ikke til at komme udenom. Men det ærede Medlem overser ganske Grundlovens Bestemmelse om, at det skal ske „efter de nærmere Bestemmelser, som Loven foreskriver“. Og vi har, lige siden Grundloven blev givet, uden Afbrydelse haft en Lovgivning, der undtog en meget betydelig Del af den vaabenføre Ungdom fra den